

Dames en heren, ik heb het genoegen u welkom te mogen heten en een korte introductie te mogen geven op deze tentoonstelling waarin het werk van *Local Heroes* is samengebracht.

Cindy Moorman werkt in de plint van de flat Florijn, Hamid El Kanbouhi in de plint van de flat Kruitberg en Olivia Reschofsky & Alice Pons gebruiken de openbare ruimte van Amsterdam Zuidoost als hun werkterrein. De kunstenaars in deze tentoonstelling lijken echter niet alleen verbonden te zijn in lokaliteit. Zij nodigen toeschouwers, ieder op geheel eigen wijze, uit om hun werk niet enkel te aanschouwen, maar om het te activeren. Ik zal om die reden dan ook niet vertellen waar ik denk dat de tentoongestelde werken over gaan, hoe ze eruitzien of waarmee ze gemaakt zijn, maar hoe ik denk dat de kunstenaars ruimte creëren om je als individu tot hun werk te kunnen verhouden.

De geënceneerde situatie en het daarmee gepaard gaande actieve toeschouwerschap deed in de jaren 60 (ten laatste) haar entree in de beeldende kunst. Destijds deed dit prominente kunstcritici nog ongemakkelijk fronsen – neutraliteit, afstand en objectiviteit behoorde de ware kunst toe. Het evoceren van een individuele, actieve en belichaamde toeschouwer-ervaring door middel van artistieke ensceneringen speelt in de hedendaagse kunst een prominente rol. Een enscenering begrijp ik hierbij, in lijn met de definitie van filosoof Martin Seel, als “een opzettelijk op gang gebracht of uitgevoerd proces of gebeuren dat zintuiglijk waarneembaar is, aan een publiek wordt gepresenteerd en een opvallende ordening van elementen in ruimte en tijd behelst.”¹ In dit proces/gebeuren raken het denken, voelen en willen van een toeschouwer onlosmakelijk met elkaar, en het gepresenteerde werk, verweven. Om met de woorden van Anja Novak te spreken: “Men zou kunnen zeggen dat artistieke ensceneringen een vrij spel van en met de beleving mogelijk maken.”² Mijns inziens is dat wat deze kunstenaars, in verscheidenheid, gemeen hebben.

De gezamenlijke artistieke praktijk van Alice Pons en Olivia Reschofsky bestaat uit performances, sociale events en andere artistieke vormen in een verrassende, ongebruikelijke of misplaatste context. De hier gepresenteerde installatie van *The Office of Lost Time* is een mise-en-scène van en voor ontmoeting. Deze installatie, en de een-op-een-performances,

¹ Seel, Martin “Inszenieren als Erscheinenlassen. Thesen über die Reichweite eines Begriffs” in: J. Früchtel en J. Zimmermann (red.) *Ästhetik der Inszenierung - Dimensionen eines künstlerischen, kulturellen und gesellschaftlichen Phänomens* Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 2001: 48-62 zoals geparafraseerd in: Novak, Anja Maria. ‘Ruimte voor beleving. Installatiekunst en toeschouwerschap.’ Diss. Universiteit Leiden, 2010: 99.

² Novak, Anja Maria. ‘Ruimte voor beleving. Installatiekunst en toeschouwerschap.’ Diss. Universiteit Leiden, 2010: 42.

plaatsen subjectieve verhalen op de voorgrond waarmee wie je bent, wat je gelooft en hoe je handelt (act) en reageert (re-act) centraal onderdeel worden van het werk.

Hamid El Kanbouhi creëert veelal performatieve installaties met tekeningen, schilderijen, muurteksten en objecten. De kijker wordt omringt door deze ensceneringen en wordt daarmee fysiek en mentaal het werk ingetrokken. In deze tentoonstelling presenteert hij *L'autre/ Floor Meijers*. Hij creëerde een frame of podium voor de presentatie van de werken van Floor Meijers. In dit samenspel is een ruimtelijke ontmoeting ontstaan waar je als toeschouwer deel van wordt op het moment dat je, je tussen de muren begeeft en oog in oog komt te staan met het netwerk van menselijke beeltenissen, een ontmoeting van een jij met 'de ander(en)'.

Cindy Moorman creëert collecties van uiteenlopende beeldende werken rondom performances die de basis van haar werk vormen. De hier gepresenteerde verzameling *Positions* kan niet in een oogopslag worden waargenomen. De verschillende elementen zijn zo gepositioneerd dat je, je door de ruimte moet bewegen om deze te kunnen ervaren en met elkaar te kunnen verbinden. Door deze enscenering wordt je, je bewust van jouw lijfelijke aanwezigheid te midden van de door haar gecreëerde omgeving van kijken en bekeken worden, en die ervaring van lijfelijkheid wordt daarmee, net als de herinneringen, associaties, gevoelens en verlangens die het werk oproept, onderdeel van het geheel.

Dames en heren, u bent hier gekomen om de tentoonstelling *Local Heroes* te zien en te ervaren; ik stel dan ook voor dat nu te gaan doen.